

Tammelan kunnassa sijaitsevan
**Riihivalkaman koulupiirin
kyläsuunnitelma 2002**

Tammelan kunnassa sijaitsevan
Riihivalkaman koulupiirin
kyläsuunnitelma 2002

Sisällys	sivu
1. Johdanto	2
Suunnitelman tarve	2
Suunnitelman laadintavaiheet	2
Tekijät	2
2. Kylän sijainti	3
3. Kylän nykytila	3
Väestö ja asuminen	3
Elinkeinot	3
Palvelut	3
Yhdyskuntatekniikka	4
Ympäristö	4
Yhdistys- ja yhteistoiminta	4
4. Kylän tulevaisuuden vaihtoehdot	5
Kylän nelikenttä	5
Kylä tulevaisuudessa	5
5. Kylän kehittämistavoitteet	6
6. Toimenpiteet	7
Julkiset liikennepalvelut	7
Palveluasiat	7
Harrastukset	7
Liikenneväylät	8
Viemärointi	8
Ympäristöasiat	8
Yhteistoiminta	8
7. Kyläsuunnitelman seuranta ja päivitys	8
8. Toimenpiteiden toteutumisen seuranta	10
9. Yhteystiedot	16

Riihivalkaman koulupiirin kyläsuunnitelma on tehnyt yhteistyössä Tammelan kylä- ja maaseutu-elinkeino-ohjelman ja Bircaterra ky:n kanssa. Työskentelyä on ohjannut yhteisövalmentaja Eija Lahtinen ja hanketta on rahoittaneet Hämeen TE-keskus ja Tammelan kunta.

Kannen valokuva Jari Nikkilä

1. Johdanto

Suunnitelman tarve

Kyläsuunnitelmaa tarvitaan ohjaamaan kylän tulevaa kehittämistä. Kyläsuunnittelutyön aikana kyläläiset ovat kokoontuneet yhdessä pohtimaan kylän asioita ja kehittämismahdollisuuksia. Kyläkokouksissa ja suunnittelutilaisuuksissa käydyt keskustelut ja kyläläisiltä saadut tiedot kyläkyselyn avulla ovat kyläsuunnittelutyön tärkein osa, koska osallistumalla suunnittelutyöhön kyläläiset voivat sitoutua toimenpiteiden toteutukseen. Kyläsuunnitelma on kylälaisten yhteinen julkilausuma oman kylän tulevasta kehittämisestä. Kyläsuunnitelman avulla kylä voi neuvotella kunnan ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toimenpiteiden toteuttamisesta.

Kylän ulkopuolista rahoitusapua haettaessa kyläsuunnitelma välittää rahoittajille tiedon kylälaisten yhteisestä kehittämistahdosta ja sitoutumisesta kyläsuunnitelman toimenpiteiden toteuttamiseen. Monet EU-rahoituskanavat vaativat rahoitushakemuksen liitteeksi kyläsuunnitelman, joka on tehty kylälaisten yhteistyönä.

Nyt valmistunut kyläsuunnitelma on suunnittelutyöhön osallistuneiden kylälaisten yhteinen näkemys kylän kehittämisestä. Tarkoitus on vuosittain seurata ja päivittää kyläsuunnitelmaa, joten kaikki kyläläiset voivat jatkossa olla mukana päivittämässä kyläsuunnitelmaa omilla näkemyksillään ja ideoillaan sekä omalla osallistumisellaan toimenpiteiden toteuttamiseen.

Suunnitelman laadintavaiheet

Kyläsuunnitelman teko käynnistyi 17.10.01, jolloin pidettiin Tammelan kylä- ja maaseutuelinkeino-ohjelman järjestämä kylien yhteinen koulutustilaisuus Tammelan kunnantalolla. Loka-marraskuun vaihteessa tehtiin kyläkysely jakamalla yksi kyselylomake kylän jokaiseen talouteen. Lomakkeita jaettiin yli 350 kappaletta. Lomakkeita palautettiin 31 kappaletta. Yhteenvedon lomakkeiden tiedoista teki Eija Lahtinen, joka esitteli tiedot 22.11. pidetyssä kyläkokouksessa, johon osallistui 25 henkilöä. Toinen kyläkokous pidettiin 30.1. Eija Lahtisen vetämänä. Kokoukseen osallistui 9 henkilöä.

Kyläkokouksista on tiedotettu kyläkyselyn saatekirjeellä ja Tammelan kylä- ja maaseutuelinkeino-ohjelman kylien yhteisellä lehti-ilmoituksella.

Tekijät

Riihivalkaman koulupiirin kyläsuunnittelusta ovat vastanneet Riihivalkaman kylätoimikunta, Riihivalkaman koulun vanhempainyhdistys, Metsästysseura Halli, Tammelan yhteisalueet, Etelä-Tammelan Maamiesseura ja Etelä-Tammelan Maa- ja Kotitalousnaiset. Kyläsuunnittelutyötä on hoitanut kyläsuunnitteluryhmä, johon kuuluvat Heikki Kaharinen, Ismo Ojansuu, Aija Ojansuu, Heikki Sillanpää ja Satu Saari. Kyläsuunnittelua on rahoittanut Tammelan kylä- ja maaseutuelinkeino-ohjelma, joka on Hämeen TE-keskuksen ja Tammelan kunnan rahoittama hanke. Hankkeen projektipäällikkönä on toiminut Veli-Matti Pura ja kyläosion asiantuntijana Eija Lahtinen Bircaterra ky:stä.

2. Kylän sijainti

Riihivalkaman koulupiirin kyläalue sijaitsee kahta puolen Forssa-Helsinki-valtatietä. Forssa on kyläläisten luonnollinen asiointisuunta. Matkaa Forssaan on noin 10 km ja saman verran on Tammelan kirkonkylään. Helsinkiin matkaa tulee noin 100 km.

3. Kylän nykytila

Kylän nykytilan kuvaus on koottu kyläkyselyn tiedoista, joita on täydennetty kyläkokouksissa. Kyläkyselyssä kylän nykytila sai asteikolla 1-10 keskiarvoksi 6,54. Eniten annettiin numeroa 7 (6 kpl). Huonoin numero oli 3 ja paras oli 9.

Väestö ja asuminen

Kyläalue sijaitsee lähellä Tammelan kirkonkylää ja Forssaa. Hyvä sijainti ja kulkuyhteydet ovat tuoneet kylään uusia asukkaita. Talouksia kyläalueella on yli 350. Kunta on myös panostanut kyläalueen asuttamiseen, mikä on turvannut kyläkoulun toiminnan. Kyläalueella on kunnan vuokra-asuntoja ja tontteja. Lähiaikoina on tulossa uusi alueen tonttimaaksi, mikä tuo kyläalueelle uusia asukkaita. Kyläkyselyssä ehdotettiin rakennettavaksi osaomistusasuntoja kylälle. Asuinympäristö on asukkaiden mielestä rauhallinen ja naapurit ovat hyviä ja toisistaan huolehtivia.

Elinkeinot

Kyläkyselyssä esitettiin tehtäväksi kylän eri ammatinharjoittajista luettelo, mikä auttaisi käyttämään kylän palveluita hyödyksi ja samalla tulisivat naapurit tutuiksi. Kyläkokouksessa todettiin, että kyläkohtainen yritys- ja palveluluettelo voisi olla Tammelan kunnan tekemässä Tammelassa tapahtuu –kirjasessa, joka tehdään joka vuosi.

Palvelut

Sijainti lähellä Tammelan kirkonkylää ja Forssaa ovat osaltaan vaikuttaneet siihen, että kyläalueen palvelut ovat vähentyneet, esim. kyläalueella ei ole kauppaa. Kyläkyselyssä toivottiin kovasti kauppaa tai elintarvikekioskia alueelle, mutta kyläkokouksessa ei uskottu kaupan- tai kioskipidon kannattavan kyläalueella. Myymäläauton palveluita voidaan korvata kaupan kotiinkuljetuksilla, esim. Forssasta. Lisäksi autottomien kyläläisten asiointiliikkumismahdollisuuksista tulisi huolehtia. KEPA- palvelukuljetus sai kyläkyselyssä kiitosta. Osasta kyläaluetta on huonot linja-autoyhteydet, esim. Sukulasta. Linja-autoyhteyksiä ja KEPA- palvelua tulee kehittää.

Kylän postinumeropaikkana käytetään Forssaan, joka on harhaanjohtava ja aiheuttaa yrittäjille ongelmia. Postinumeropaikaksi tulee saada Tammela. Kunta on jo tehnyt esityksen muutoksesta Suomen postille. Lähtevän postin laatikoita toivottiin kylälle, mutta lähtevä posti on mahdollista lähettää omasta postilaatikosta, kun käyttää postista saatavia heijastimia lähtevän postin merkinä omassa postilaatikossaan.

Liikkuvia palveluita kylällä on kirjastoauto ja jäätelöauto. Kirjastoautopalvelun jatkumista pidetään kyläalueella tärkeänä.

Uusien asukkaiden myötä koulun tilanne on hyvä ja koulun liikuntatilat palvelevat asukkaiden tarpeita hyvin. Koulussa oli lukuvuonna 2001-02 114 oppilasta ja 5 opettajaa. Lukiolaisten ja ammattioppilaitosten opiskelijoiden on hankala kulkea kouluihin, koska erillistä koulukuljetusta ei ole ja linja-autoaikataulut eivät sovi hyvin koulujen lukujärjestyksiin.

Kyläkyselyn mukaan kaivattiin lisää lasten hoitopaikkoja ja myös sellaisia hoitopaikkoja, jotka sopivat vuorotyöläisille. Nykyään hankaluutena on lasten pitkät kuljetusmatkat sopiviin hoitopaikkoihin. Perhepäivähoitajia on myös vaikea saada. Lapsille ja nuorille esitettiin tehtäväksi leikkipaikka Sukulaan, esim. hiekkakenttä erilaisia pelejä varten ja Ahomäentien alueelle parempia leikkivälineitä. Kyläkyselyssä esitettiin nuorille ja lapsille enemmän harrastuspaikkoja ja toimintaa.

Kylän liikuntamahdollisuudet ovat hyvät. Koululla on liikuntatiloja ja Eerikkilän urheiluopisto on lähellä, jonne on suunnitteilla kerran viikossa uintivuoro. Latuverkko on hyvä. Koulun jäälle toivottiin jääkiekkolaitoja. Patasaaren uimarantaa esitettiin kunnostettavaksi. Kyläkokouksessa keskusteltiin myös tenniskentän rakentamisesta.

Valkeaniemen pirtti toimii hyvänä kokoontumis- ja juhlatilana. Uusi kylätalo sai kiitosta kyläkyselyn vastaajilta.

Kylän yhteinen jätehuoltopiste on epäsiisti ja jätteitä laitetaan väärin astioihin. Säiliöt ovat usein täynnä ja luultavasti osa kyläläisistä käyttää sitä varapisteenä, kun omat säiliöt täyttyvät ennen tyhjennystä.

Yhdyskuntatekniikka

Tiet ovat hyväkuntoisia autoliikenteelle, mutta vaarallisia kevyelle liikenteelle. Teiden pientareet ovat liian kapeita kävelijöille ja pyöräilijöille. Kyläkyselyssä esitettiin kevyen liikenteen väylää Kaukolantien risteyksestä Forssaan ja Somerontielle. Kyläkokouksessa pidettiin tärkeimpänä kevyen liikenteen väylää 2-tieltä Sukulantien risteykseen.

2-tien risteysalueet ovat vaarallisia ja niihin esitettiin levennyksiä. 2-tietä tullaan parantamaan noin 10 vuoden sisällä. Tievalaistusta toivottiin kyläalueen risteysalueille ja kouluteille, jotka valaistuina voisivat toimia myös ulkoilureitteinä.

Kyläalueelle esitettiin kunnallista viemäriverkostoa. Vesihuoltoon oltiin tyytyväisiä. Sähkö- ja puhelinyhteydet toimivat myös hyvin.

Ympäristö

Kyläalue on kaunista ja rauhallista aluetta. Pyhäjärveä vaivaa sinileväkukinto ja myös yhteisiä rantoja tulisi siistiä. Koulun jäteposte tulisi maisemoida esim. Aidalla.

Yhdistys- ja yhteistoiminta

Riihivalkaman kyläalueella toimii seuraavat yhdistykset: Riihivalkaman koulupiirin kylätoimikunta, Riihivalkaman koulun vanhempainyhdistys, Metsästysseura Halli, Tammelan yhteisalueet, Etelä-Tammelan Maamiesseura ja Etelä-Tammelan Maa- ja Kotitalousnaiset.

Aika moni kyläkyselyn vastaaja ilmoitti olevansa valmis osallistumaan yhteisten asioiden hoitamiseen, esim. talkoilemalla, harrastustoiminnan vetäjänä, asioiden eteenpäin ajajana, hankkeiden toteuttamiseen yms. Kyläkokouksessa todettiin, että osallistumista haittaa kyläalueen hajanaisuus.

Kyläkyselyn vastaajat esittivät yhteisiä toimintoja ja tapahtumia kuten teatterimatkoja, illanviettoja, tupailtoja, iltamia, tansseja, ulkoilupäiviä, kirpputoreja, kesätoreja, joulumyyjäisiä yms. Kyläkokouksessa todettiin, että joulumyyjäisistä on tarkoitus tehdä jokavuotinen tapahtuma. Tansseja on pidetty Valkeaniemen pirtillä, mutta osallistujia on ollut vähän.

Kylätoiminnasta tiedottamista tulisi kehittää ja myös kyläalueen kotisivuja kaipaili muutamat kyläkyselyn vastaajat. Kylätoimikunnan nimeä muutamat vastaajat eivät pitäneet tarpeeksi kattavana koko kyläalueelle. Kyläkokouksessa asiaa puntaroitiin ja päädyttiin entisen nimen käyttöön, koska kyselyssä esitetty Etelä-Tammelan kylät kattaisi myös naapurikylät, joilla on omaa kylätoimintaa.

Tulevaisuudessa kylätoiminnassa tulee varautua koko Tammelaan koskevaan kyläohjelmatoimintaan, jonka avulla kehitetään kunnan ja kylien välistä yhteistyötä ja kylien välistä yhteistyötä.

4. Kylän tulevaisuuden vaihtoehdot

Kylän nelikenttä

Kylän nelikenttään on koottu kyläkyselyssä kylälaisten esittämiä asioita (liite). Nelikenttää on täydennetty kyläkokouksissa. Nelikentässä tarkastellaan kylän sisäisiä heikkouksia ja vahvuuksia sekä kylän ulkoisia uhkia ja mahdollisuuksia. Näiden avulla on lähdetty kuvittelemaan tulevaisuuden kylää ja on valittu kylän tärkeimmät kehittämistä tarvitsevat ongelmat ja niistä johdetut tavoitteet.

Kylä tulevaisuudessa

Jos Riihivalkaman koulupiirin asiat kehittyvät asukkaiden toivomalla tavalla, niin tulevaisuuden Riihivalkaman koulupiiri voisi olla seuraavanlainen kyläalue:

Riihivalkaman koulupiirin kyläalue on aktiivinen, ulospäinsuuntautunut, virikkeellinen ja näkyvä kyläyhteisö, joka houkuttelee uusia asukkaita. Kylällä on hyvät liikenneyhteydet ja turvalliset kevyen liikenteen väylät. Kyläalue on monipuolinen maalais- ja teollisuusyhteisö.

Kylällä on paljon lapsia ja koulu toimii koko kylän sydämenä. Lapsiystävällinen, viihtyisä ja turvallinen kylä tarjoaa harrastusmahdollisuuksia kaikille kyläalueen asukkaille. Naapuriapu toimii ja kyläyhteisö tuottaa erilaisia tapahtumia ja yhteistoimintamahdollisuuksia kaikkien iloksi. Osallistuminen kylän kehittämiseen on vireätä. Kylätoimikunta järjestää monipuolista toimintaa.

Kylän kaunista ympäristöä vaalitaan yhdessä. Kylän yhteiset rannat ovat kunnossa ja muutakin ympäristöä hoidetaan. Uudesta asutuksesta huolimatta maaseudun tunne on säilynyt kyläalueella. Riihivalkaman koulupiirissä voi asua luonnonläheisesti lähellä Forssan ja Tammelan palveluita.

5. Kylän kehittämistavoitteet

Kylän ongelmat	Kylän tavoitteet
1. Julkisen liikenteen puutteet - Asiointiliikkuminen - Koulukuljetukset	1. Julkiset liikennepalvelut -Autottomien asiointiliikkumisen kehittäminen, esim. KEPA-palvelu -Lukiolaisten ja ammattioppilaitosten opiskelijoiden koulukuljetusten kehittäminen
2. Palvelut -Päivähoito -Kirjastoauton jatkuminen -Myymäläauton loppuminen -Tiedottaminen kylän palveluista	2. Palveluasiat -Päivähoitopaikkoja tulee saada kylälle ja myös vuorotyöläisille -Kirjastoauton palvelut tulee turvata -Kaupan kotiinkuljetuspalvelun käynnistyminen -Tammelassa tapahtuu –kirjaseen kylän yritysten palvelut esille

<p>3. Harrastukset</p> <ul style="list-style-type: none"> -Eläkeläiset ja nuoret -Ladut -Uimarannat -Lähiliikuntapaikat -Yhteiset tapahtumat	<p>3. Harrastukset</p> <ul style="list-style-type: none"> -Patasaaren uimarantaa tulee kunnostaa -Kaukalo ja luistinrata kuntoon -Koulun kentän kehittäminen -Kylällä tulee järjestää yhteisiä tapahtumia ja harrastustoiminta eläkeikäisille ja nuorille.
<p>4. Vaaralliset tiet</p> <ul style="list-style-type: none"> -Kevyen liikenteen väylä -Risteykset	<p>4. Liikenneväylät</p> <ul style="list-style-type: none"> -Kevyen liikenteen väylä 2-tieltä Sukulantien risteykseen -Kääntyvien kaistat Kaukolan, Riihivalkaman, koulun ja Häiviän risteyksiin
<p>5. Viemärointi</p> <ul style="list-style-type: none"> -Osaan kyläaluetta tarvitaan viemärointiä	<p>5. Viemärointi</p> <ul style="list-style-type: none"> -Kunnallisen viemäriverkoston rakentaminen Sukulan tienristeykseen, 2-tieltä Tammelantielle ja sivuhaara Nuutinkulmantien vartta koululle
<p>6. Ympäristö</p> <ul style="list-style-type: none"> -Jätepisteiden siisteys -Pyhäjärven kunto ja rannat	<p>6. Ympäristöasiat</p> <ul style="list-style-type: none"> -Koulun jäteposte tulee siistiä ja maise-moida -Pyhäjärven kuntoa ja rantoja tulee kehittää
<p>7. Yhteistoiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> -Osallistuminen -Tiedotus -Kyläohjelmatyö	<p>7. Yhteistoiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> -Asukkaita tulee aktivoida toimintaan -Tiedotusta tulee kehittää ja laatia kylälle omat kotisivut -Kyläalueen tulee osallistua kyläohjelmatoimintaan

6. Toimenpiteet

Toimenpiteet on esitetty tässä yleispiirteisesti. Jokainen toimenpide vaatii toteutuakseen yksityiskohtaisen suunnittelun, jolla selvitetään tarvittavat resurssit ja yhteistyökumppanit (esim. kunta, tielaitos yms). Jokainen toimenpide vaatii myös kylän asukkaiden sekä yhdistysten ja seurojen sitoutumista toteuttamiseen. Kaikki kyläläiset voivat olla mukana asioiden kehittämisessä ja toteuttamisessa oman mielenkiintonsa ja taitojensa mukaan. Ilman aktiivisia kyläläisiä toimenpiteet eivät toteudu. Kylätoimikunta toimii toimenpiteiden toteuttamisen yleisenä eteenpäinviejänä ja linkkinä, joka kokoaa asioista kiinnostuneet

asukkaat ja muut toimijat eri toimenpiteiden toteuttajaryhmiksi. Kyläläiset voivat ottaa yhteyttä kylätoimikuntaan sopiaakseen omasta osallistumishalukkuudestaan.

Julkiset liikennepalvelut

Autottomien asiointiliikkumista tulee kehittää, esim. KEPA-palvelua laajentamalla ja aikatauluja parantamalla. KEPA-auton tulee kulkea eri päivänä kuin Sukulan alueen linja-auton. Tavoitteena tulee olla se, että julkisin kulkuvälinein pääsee kaksi kertaa viikossa hoitamaan asioitaan. Lukiolaisten ja ammattioppilaitosten opiskelijoiden koulukuljetuksia tulee kehittää, esim. yhteistyössä muiden kylien kanssa kyläohjelman avulla. Koulujen alkamisaikoja tulee muuttaa niin, että koulu alkaa aikaisintaan noin klo 8.30, jolloin julkisilla välineillä on mahdollista ehtiä ajoissa kouluun.

Palveluasiat

Päivähoitopaikkoja tulee saada kylälle ja myös vuorotyöläisille niin, että lasten hoitomatkat ovat kohtuulliset ja hoitopaikkaa määrättäessä huomioidaan vanhempien työmatkat. Kohtuullisten hoitomatkojen aikaansaamisessa tulee tehdä kuntien välistä yhteistyötä.

Kirjastoauton palvelut tulee turvata. Kaupan kotiinkuljetuspalvelun käynnistymisestä tulee neuvotella tammelaisten kauppojen ja taksien kanssa ja aktivoimalla autottomia asukkaita käyttämään tarjottavaa palvelua. Kylän yritysten palveluista, jotka voivat palvella kyläläisiä, tulee tiedottaa (kylittäin esitettynä) esim. Tammelassa tapahtuu –kirjasen avulla yhteistyössä kunnan kanssa.

Harrastukset

Patasaaren uimarantaa tulee kunnostaa. Uimarannan pohja tulee kunnostaa kuljettamalla lietettä pois. Rannalle tulee rakentaa venepaikkoja. Patasaaren kunnostamisesta ja kehittämisestä voidaan tehdä oma hankkeensa, jolle haetaan hankerahoitusta, esim. LounaPlussa ry:ltä. Lähiliikuntapaikkoja tulee rakentaa ja kunnostaa kyläläisten käyttöön, esim. kaukalo ja luistinrata koululle. Koulun kenttää tulee kehittää, esim. lentopallokenttä ja muita kesäsuorituspaikkoja. Koulun kenttää voidaan kehittää yhteistyössä koulun ja vanhempainyhdistyksen kanssa. Kylällä tulee järjestää yhteisiä tapahtumia ja harrastustoiminta eläkeikäisille ja nuorille. Eläkeläisten harrastuksiin tulee selvittää kuljetuspalvelut.

Liikenneväylät

Kevyen liikenteen väylä tulee rakentaa 2-tieltä Sukulantien risteykseen. Kääntyvien kaistat tulee rakentaa Kaukolan, Riihivalkaman, koulun ja Häiviän risteykseen.

Viemärointi

Kunnallinen viemäriverkosto tulee rakentaa Sukulantien risteykseen, 2-tieltä Tammelantielle ja sivuhaara Nuutinkulmantien vartta koululle.

Ympäristöasiat

Koulun jätepiesti tulee siistiä ja maisemoida sekä tiedottaa asukkaille jätepiestien käytöstä. Jätepiesti tulee tyhjentää niin usein, että se pysyy siistinä. Kaatopaikalle tulee järjestää kerran kuussa ilmainen päivä, jotta jätteitä ei jätettäisiin luvattomiin paikkoihin. Pyhäjärven kuntoa ja rantoja tulee kehittää. Patasaarta, joka on ainoa yhteinen ranta-alue, tulee kehittää. Järvestä

tulee vähentää roskakalakantoja. Järven kunnostamisessa tehdään yhteistyötä järven kunnostusprojektin kanssa, jota kunta rahoittaa.

Yhteistoiminta

Asukkaita tulee aktivoida toimintaan. Tiedotusta tulee kehittää ja laatia kylälle omat kotisivut, jotka ovat linkitetty Tammelan kunnan kotisivuille. Tiedotteita joka talouteen tullaan jakamaan neljä kertaa vuodessa. Kyläalueen tulee osallistua Tammelan kyläohjelmatoimintaan.

7. Kyläsuunnitelman seuranta ja päivitys

Kyläsuunnitelman seurannasta ja päivityksestä vastaa Riihivalkaman koulupiirin kylätoimikunta, jonka johtokunta valmistelee syksyllä pidettävään kyläkokoukseen ajantasalle laitettun kyläsuunnitelman. Kyläsuunnitelma toimii kyläyhdistyksen toimintakertomuksen ja toimintasuunnitelman apuna. Kyläsuunnitelman toimenpiteisiin kirjataan toteutetut ja kehitettävät asiat. Johtokunta valitsee henkilön, joka tekee tekniset muutokset kyläsuunnitelmaan. Johtokunnan valmisteleva päivitetty kyläsuunnitelma esitellään ja hyväksytään kyläkokouksessa.

Johtokunnan tehtävänä on viedä eteenpäin kyläsuunnitelman toimenpiteitä ja seurata niiden toteutumista. Johtokunta kokoaa toimenpiteitä toteuttamaan vastuuhenkilöitä ja työryhmiä vapaaehtoisista kyläläisistä. Johtokunta neuvottelee sekä kylän muiden yhdistysten ja toimijoiden sekä kylän ulkopuolisten toteuttajien kanssa (kunta, tielaitos yms) toteutusasioista. Kunnan kyläohjelmaa käytetään apuna asioiden toteuttamisessa.

Ennen kyläkokousta kyläsuunnitelman toimenpideosio jaetaan joka talouteen ja kyläkokouksen jälkeen koko kyläsuunnitelma tai sen toimenpideosio jaetaan joka talouteen. Päivitetty kyläsuunnitelma pidetään esillä kotisivuilla ja kylätalolla. Päivitetty kyläsuunnitelma toimitetaan kunnan tiedoksi vuosittain.

8. Toimenpiteiden toteutumisen seuranta

Päivitys työryhmä 29.6.2005

Läsnäolijat:

Veli-Matti Pura
Ari Nyberg
Antti Jaakkola
Markku Mikkola
Aimo Mikkola
Leena Mäkilä
Heikki Sillanpää
Tomi Virolainen
Aija Ojansuu
Kaisa Jokela
Minna Perälä
Harri Peltola
Eija Laine
Maarit Ingman
Tuire Humalainen
Marjo Kanerva

Yhdistys

Tammelan kunta
Kylätoimikunta, Yrittäjät
Maamiesseura, Kallion tiekunta

Maamiesseura
Kylätoimikunta
Metsästysseura Halli, Kalastuskunta, Tammelan yhteisalueet
Etelä Tammelan kuntourheilijat
Kylätoimikunta
Riihivalkaman seurakuntapiiri
Riihivalkaman koulun vanhempainyhdistys

LounaPlussa ry
Sukula-Talpiandiakoniapiiri, Kylätoimikunta
Kylätoimikunta
Kylätoimikunta, Päiväkummun vanhempainyhdistys

Kyläsuunnitelmasta raksilla kerättiin kohteet mitkä eivät ole toteutunut tai ovat vielä huonosti tällä hetkellä

Kolmiolla merkitsin uudet ideat ja kehittämistä vaativat toimenpiteet

Kyläsuunnitelman laatimisen jälkeen on perustettu Etelä Tammelan kuntourheilijat ry ja Päiväkummun vanhempainyhdistys.

Julkiset liikennepalvelut

Kauppojen kotiinkuljetus palvelua ei vielä ole perusteellisesti mietitty, kuitenkin Forssastakin lähikauppa palvelut ovat vähentyneet ja kaupat eivät ole vielä kehittäneet tilausjärjestelmiä netin kautta sujuviksi.

- x linja-auto vuorot 8:aan kouluun menijöille Forssaan puuttuvat yhä. Ainoa kulkumahdollisuus on vanhempiensa mukana meneminen aamulla tai naapuriapu.
- x Peliittapirssin aikataulu sattuu yhtä aikaa Sukulan- linja-autovuoron kanssa. myös myymäläauton kulkupäivät ja Peliittapirssin kulku ei oikein sovi samalle päivälle, jos kerran käydään asioilla Forssassa tai Tammelassa niin silloin käydään useimmiten ruokaostoksillakin.
- x Kalliossa kulkeva asiointi taksi oli kyläläisten itsensä sopima aikanaan. Toimi hyvin ja toimii edelleenkin hyvin. Taksi jakaa asioijat haluamiinsa paikkoihin ja avustaa lääkäri ja apteekki reissuilla **asiakasta palvellen**. Lisäksi kuljettaja tuntee asiakkaansa ja pitää heistä huolta. Myös reittimuutokset voidaan sopia kätevästi autossa
  - x Kai Henttinen ajoi reitin Kaukolantie – Kallion kylä – Papinsillantie –Forssa –Papinsillantie—Kallionkylä – Kaukolantie reitin aikanaan 300 mk kerta. Reissu maksoi 30 mk edes takaisin asiakkaalle. Kunta maksoi puuttuvan osuuden jos jollakin kerralla auto ei ollut täysi. Tällä hetkellä kulkijat maksavat kaiken itse. Kulkijat ovat kaikki eläkeläisiä ja ajokortittomia.
- x Peliittapirssi ajoi aikanaan Kalliosta perjantaisin ja se oli Ruoka-aitan myymäläauton kulkupäivä, joten omassa kunnassa oleva yritys menettää asiakkaita. Kun asiakkaat ovat asiointi reissullaan Forssassa. Lääkäriin tai laboratorion oli Tammelaan turha mennä perjantaisin, koska siellä ei ollut lääkäriä paikalla.
- x Eerikkilän uintivuorot eivät toteutuneet
- x Forssa postinumero paikkana on vieläkin vaikka se haittaa yritysten toimintaa ja autovakuutuksissa pitää aina muistaa mainita asuinkunta.
- x Jätepiste on yhä epäsiisti

Palveluasiat

PÄIVÄKUMPU

- Päiväkummun aukioloajat pidemmiksi
- Päiväkummun piha-alue viihtyisämmäksi, kunnollinen valaistus, turvalliset pihaleikkivälineet, leikkimökin korjaus
- Polku koulun ja Päiväkummun välille, jotta lapset pääsee jumpalle ilman taksia tai linja-autoa, talvella saataisiin hiihtoladun pohja.
- Turvallinen pulkkamäki Päiväkummun pihaan.
- Koulun ja esikoulun kuljetuksien yhteensovittaminen, jotta molemmat voisivat alkaa 9.00. Kulu korvaus samalla tavoin kuin koulunkin puolella, jos tuo lapsensa esikouluun.
- LUKIO, AMMATTIOPPILAITOS
  - Kartoittaa koulukuljetustarpeet ja miettiä erilaisia kulkumahdollisuuksia ja eri toteutusmalleja yli hallintokuntien tai matkakorvaus perustetta jollekin joka vie töihin mennessään naapurin lapsen kouluun ilman veroseuraamuksia.
  - Odotuspaikka Forssaan kouluun menijöille oppilaitoksessa missä opiskelee että pääsisi aiemmin sisälle.
- KOULU
  - Koulun kentälle lisää valoja talvella. Kenttää on vaikea jäädyttää puolihämmärässä. Lisää talkoolaisia myös muista yhdistyksistä mukaan. Jää on kaikkien ilona.
    - Korjaustoimenpiteisiin ryhdytty.
  - toimistohenkilö paperitöitä varten, että opettajat voivat opettaa lapsia. Opettajien aika menee kopioita tehdessä.
  - investointisuunnitelmat tulevaisuutta varten, jos kouluja tullaan yhdistämään
  - iltapäiväkerhon aukiolo-aika pidemmäksi tai subjektiivinen kulkuoikeus kolmen kuljetukseen
  - tutkailla ja kuunnella nuorisomme tarpeita, nuorille kokoontumispaikka
  - Salivuorojen jako niin että ensin on lapset, nuoret, aikuiset.
  - Liikuntasaliin monipuolisia urheiluvälineitä ja ohjaaja käymään Eerikkilästä
  - vastuu ja velvollisuus kuljetusasioista tiedotettava koulujen alkaessa,

Harrastukset

- Etelä Tammelan kuntourheilijoiden kanssa liikkumaan, jotta saamme salimme tehokkaaseen käyttöön. Kuitenkin huomioitava ikäjakauma ettei pienet jää jalkoihin.
- Taattava koripallokerhon jatkuminen. Se on ollut hyvään aikaan päivästä ja pelaajia on ollut riittävästi.
- koululla on myös aloitellut tietokonekerho 1-2 luokkalaisille, kokoontui muutaman kerran keväällä 2004.
- Lasten ja nuorten harrastustoiminnan järjestämisessä tulisi miettiä kulkumahdollisuudet. Ohjaajan tulisi kiertää jokaisessa kylässä. Sukula, Kallio, Riihivalkama, Similänkulma, Häiviä. Vanhemmat ovat usein töissä kesäaikaan jolloin on leikkikenttien kerhot.

VALKEANIEMEN PIRTTI

- Valkeaniemen pirtillä järjestettävät ruokakestit eläkeläisille jätettiin hautumaan. Idean takana on Portaassa toimiva eläkeläisten ruokapiiri joka toimii siellä hyvin.
- Valkeaniemen pirtille mietittiin myös jotain historiasta ja kyläalueesta kertovaa taulua.

Liikenneväylät

- x Itäisen kehäväylän viivästyminen Forssassa
  - x Papinsillantien huono kunto, asfaltointi kului nopeasti
  - x **kevyenliikenteen väylien puuttuminen Papinsillantieltä Kydöstä – Riihivalkaman koululle**
  - x kevyenliikenteen väylien puuttuminen Kaukolan risteys – Forssa väliltä
  - x kevyenliikenteen väylä Somerontie Häiviän risteys – Sukulan risteys
  - x yksityistiekuntien tiemaksuista ja kunnalta saatavista teiden korjausavustuksista kaivattiin lisätietoa
- 2-tien rahoitus ja toteutuminen
  - Kallioon ja Kaukolaan kääntymiskaistat
  - Kaukolan risteykseen katuvalot
  - Koulun ja Häiviän risteyksen väliin katuvalot, Valkeaniemen pirtille kääntyvien turvaksi. Ajoittain välillä sankka sumuverho.

Viemäröinti

Vesihuolto ja viemäröinti

- x Kunnallisen viemäriverkoston rakentaminen alueen tarpeiden mukaiseksi
- x **Erilaisten viemäröinti mahdollisuuksien kartoittaminen, jotta ne olisivat taloudellisia, tehokkaita ja toimivia.**

Ympäristöasiat

Ympäristö

- x Laittomat kaatopaikat metsäteiden varsilla
- x jätteiden käsittely ja lajittelu
  - **Viitakujalla on TVH:n varikko-alue mahtaisikohan sinne voida siirtää jätepiesteen? Jätteenkuljetusliikkeen kanssa tulisi sopia vain, että tyhjennys tapahtuisi siihen aikaan ettei Viitakujalla ole koulumatkalaisia.**
  - kartoittaa maakaasuputken antamat energia mahdollisuudet alueen isoille yritysille
  - kartoittaa bioenergian tuottamismahdollisuudet, kustannukset ja käyttäjät tai käyttäjiksi siirtyvien halukkuus
  - uusia asunto-alueita suunnitellussa pitäisi jättää näkymä Pyhäjärvelle kakkostieltä. Kauempana järvestä asuvien on mukava todeta kevään tulo, nähdessään Pyhäjärven vapautuneen jäistä Riihivalkaman aukeilla.
  - maalaismaiseman säilyminen luonnollisena ja hoidettuna
  - Kallionjärveä kiertävän kanavan virkistyskäyttö, maisemanhoito, sekä sitä ympäröivän tulvavallin käyttö pyöräily- ja vaelluskäytössä Neuvoteltava maanomistajien ja pengerryshyhtiön kanssa.
  - Patasaaren kunnostaminen, maisemointi, venepaikat, nuotiopaikka, laavu
  - Kuhalahden uintipaikan parantaminen sopii pyöräilijöiden käyttöön.
  - jos tiedätte alueella olevia harvinaisia kasveja kertokaa ystävällisesti muillekin, voimme miettiä yhdessä miten pystymme säilyttämään niitä.
  - Torrnsuon monipuolinen käyttö molemmin puolin suota virkistykseen ja vapaa-aikaan
  - Vähäsuon turvetuotanto alueen tuomat haasteet

Yhteistoiminta

Yhdistys- ja yhteistoiminta

- x talkoolaisten ja tilaisuuksien osallistujien vähäisyys
- x alueen yhdistyksien suuri määrä
- x nuorten kahvila ja disco- toiminnan päättyminen, järjestyshäiriöihin, nuorisolle
  - yhteistyön lisääminen eri yhdistysten välillä
  - tiedon kulun parantaminen yhdistyksien välillä
  - yhdessä järjestettävät tilaisuudet, myyjäiset, talvitapahtumat, siivoustalkoot, illanvietot
  - vuorovaikutusta eri sukupolvien välillä .Alueella on uusia perheitä, joilla ei ole mummoja ja pappoja lähellä. Lastenhoito-ongelmat, jos lähtisi iltaa viettämään joskus.
  - järjestää ohjelman esittäjien ja järjestyksenvalvojen vaihtoa Tammelalaisten yhdistysten kanssa. Silloin tulee esiintymistilaisuuksia paikallisille esiintyjille ja järjestyksenvalvojat saavat kokemusta vaativasta työstä. Samalla tulee alueen ihmiset tutuimmiksi ja saadaan turvalliset juhlat aikaiseksi.
  - suunnitella Tammelan kylien kesäjuhlat porrastetusti, jotta muiltakin kyliltä voisi lähteä juhlimaan.
  - ajankohtaiset kotisivut: kylätoimikunnalle, koululle ja muille halukkaille yhdistyksille www.rihivalkama.surffi.net
  - aktivoida kyläläisiä kesäpeleihin ulkona, lentopallo, pesis, jalkapallo.
  - kerhotoiminnan kehittäminen, monipuoliseksi yhdessä koulun kanssa
  - nuorten kannustaminen omaehtoiseen toimintaan, antaen neuvoja, toimien järjestyksenvalvojina ja turvana nuorten juhlissa. Yhdessä luotuja pelisääntöjä noudattaen.
  - yrittäjien ja yritysten tarpeiden huomioinen tasapuolisesti.
  - erilaisten kädentaitojen opettamista nuorille vihtatalkoot, kaarnaveneen veistot, pajupillit, kalastaminen, pärekopan teko, ompeleminen , leipominen ...
  - kylistä ja ihmisistä kuultujen tarinoiden tallentamista jokaiselta kylältä
  - aktivoida eläkeläiset ja kesämökkiläiset mukaan toimintaan vapaasta halusta

9. Yhteystiedot

Riihivalkaman koulupiirin kyläsuunnittelun yhteyshenkilöt:

<u>Henkilö</u>	<u>Puh.nro</u>	<u>Sähköposti</u>
Aija Ojansuu	03-435 3719 tai 040-763 8088	ismo.ojansuu@surffi.net
Heikki Kaharinen	0500-311 619	
Ismo Ojansuu	03-435 3719	
Heikki Sillanpää	03-435 3668	
Satu Saari	03-435 7187 tai 0400-011 415	

Päivitys työryhmä

Leena Mäkilä 0400 415 520

Marjo Kanerva 040 533 9692

marjo.kanerva@surfeu.fi

Kylän nelikenttä

Liite

Kylän sisäiset heikkoudet <ul style="list-style-type: none"> -Vaaralliset risteykset -Puuttuu kevyen liikenteen väyliä -Tievalaistus puutteellinen -Huonot koulukuljetukset lukioon ja ammattioppilaitoksiin -Jätepisteiden epäsiisteys -Viemäröinnin puuttuminen -Tiedotus kylän palveluista -Pyhäjärven kunto ja ranta-alueet -Vähän yhteistä toimintaa -Ihmiset eivät osallistu	Kylän sisäiset vahvuudet <ul style="list-style-type: none"> -Luonnonkaunis ja rauhallinen -Vuokra-asunnot -Naapurit -Koulu -Päivähoito -Postin varhaisjakelu -KEPA-palvelu -Jäätelöauto -Valkeaniemen Pirtti -Autokorjaamo -Liikuntapaikat -Tiestö -Kunnan asutustoiminta -Kirjastoauto -Vanhusten ruokapalvelu toimii -Kunnan vesi -Jätehuolto -Sähköyhteydet -Harrastusmahdollisuudet -Maamiesseura -Kylätoiminnasta tiedottaminen -On toimintaa
Kylän ulkoiset uhat	Kylän ulkoiset mahdollisuudet <ul style="list-style-type: none"> -Sijainti lähellä Forssaa -Kaupan kotiinkuljetus -Tammelan kyläohjelma -LounaPlussa ry:n hankerahoitus

Kyläalueemme on menossa monia mielenkiintoisia hankkeita .

Nyt on meidän aikamme toimia menneiden sukupolvien tapaan ja turvata lapsillemme hyvät elinmahdollisuudet tulevaisuudessa.